

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μουσικό ταξίδι στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη

ΣΗΦΗΣ
ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

» Η μεγάλη γιορτή για την επέτειο των εκατό χρόνων της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα

Το Μουσικό ταξίδι στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη, όπως παρουσιάστηκε στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων αποτέλεσε πραγματικά την πιο μεγάλη γιορτή για την επέτειο των εκατό (100) χρόνων από την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Στις 15 Νοεμβρίου 2013, όσες Χανιώτισσες και Χανιώτες χωρούσαν, ήταν παρόντες στο Πνευματικό Κέντρο για να γιορτάσουν το μεγάλο γεγονός. Πολλοί παρακολουθούσαν όρθιοι.

Υπήρξε κοσμοσυρροή στη συνάντηση της ιστορίας με την τέχνη και της λογοτεχνίας με τη μουσική. Ο Γάλλος ακαδημαϊκός Jacques de Bourbon Busset μας λέει ότι «τα πάντα είναι μουσική». Προσθέτει δε ότι «ένας πίνακας, ένα τοπίο, ένα βιβλίο, ένα ταξίδι δεν αξίζουν παρά μόνο, όταν κάποιος μπορεί να ακούσει τη μουσική που εκπέμπουν».

Ο μεγάλος κρητικός συγγραφέας Νίκος Καζαντζάκης, που έχει οικουμενική απήχηση, εκπέμπει μία μουσική πανδαισία μέσα από τα καταπληκτικά έργα του. Μ' αυτή τη μουσική των συνθετών που ενέπνευσε ο Καζαντζάκης, δηλαδή του Θεοδωράκη, του Χατζιδάκι, του Καλομοίρη, του Peter Gabriel και του Παύλου Μπαϊλάκη γιορτάσαμε όλοι μαζί συνδιοργανωτές και καλεσμένοι τη μεγάλη επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

Το μουσικό σύνολο, την ορχήστρα διπύθνη ο σπουδαίος Παύλος Μπαϊλάκης, ενώ τραγούδησε και γοήτευσε με τη φωνή της η Δέσποινα Δρακάκη. Την ορχήστρα αποτελούσαν οι άριστοι μουσικοί Νίκος Περάκης, Δημήτρης Τσούρτος, Νίκος Πλανάς, ο Βασίλης Παυλίδης και Αλεξί Κιριτσένκο. Χόρευε το καταπληκτικό συγκρότημα του Γιάννη Αγιασμενάκη.

Συνδιοργανωτές ήταν η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος", η Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη - Επιτροπή Χανίων και ο Ελληνογαλλικός Σύλλογος Χανίων που είχε και την πρωτοβουλία αυτής της εκδήλωσης.

Η Κρήτη έμεινε όρθια μέσα στην Ιστορία. Με τις αμέτρητες θυσίες των παιδιών της, απελευθερώθηκε από τους Τούρκους. Δεν κέρδισε όμως μόνο τους Τούρκους. Η Κρήτη κέρδισε και την πανίσχυρη τότε αγγλική διπλωματία που ήθελε μια ανεξάρτητη Κρήτη για να είναι υποχείρια στην Αγγλία και κάτω από την επικυριαρχία της. Η Κρήτη όμως, ενώθηκε 100 χρόνια πριν μια για πάντα με την Ελλάδα. Μεγάλος πρωταγωνιστής της απελευθέρωσης της Κρήτης και της Ένωσης της με την μητέρα πατρίδα ήταν ο εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος.

Αυτό που χαρακτηρίζει την Κρήτη

διαχρονικά είναι το ακατανίκητο αντιστασιακό της πνεύμα που φάνηκε με τις επαναστάσεις κατά των Τούρκων, αλλά και αργότερα με την πολυθρόνητη Μάχη της Κρήτης και την μεγαλειώδη Εθνική μας Αντίσταση κατά των Γερμανών κατακτητών.

Εκεί, σ' αυτό το σημείο συναντιέται η παράδοση της Κρήτης με τον ασταμάτο αγώνα και την αγωνία του συγγραφέα Καζαντζάκη για την αξιοπρέπεια και την ελευθερία του ανθρώπου και την αλληλεγγύη του ανθρώπου προς τον άνθρωπο. Από εκεί εκπορεύεται η μουσική έμπνευση και η αρμονία της μουσικής των έργων του Καζαντζάκη.

Ο αγώνας του Καζαντζάκη, του αιώνιου κρητικού καπετάν Μιχάλη έχει όραμα το ξεπέραςμα των ορίων, το να φτάσουμε δηλαδή και εκεί που δεν μπορούμε να φτάσουμε. Σ' όλο του το έργο ο συγγραφέας μας μιλά για τις ανηφόρες της ζωής και τη σταύρωση του Θεού και του ανθρώπου. Ο

αγώνας όμως αυτός στον οποίο πιστεύει ακράδαντα ο Καζαντζάκης δίνει το νόημα και την απαραίτητη αισιοδοξία στην ανθρώπινη ζωή. Συνδυάζει λοιπόν, στη φιλοσοφία του ο Καζαντζάκης αντιφατικά στοιχεία τον ιδεαλισμό, τον υλισμό, τον ηρωικό μηδενισμό και ένα ιδιότυπο θείσμο. Όπως λέει ο Παλαμάς «ο Καζαντζάκης προτιμά από την εξουσία της εκκλησίας, την ποίηση της θρησκείας».

Στον τάφο του γράφει ο Καζαντζάκης «δεν ελπίζω τίποτα, δεν φοβούμαι τίποτα, είμαι λεύτερος». Η ελευθερία είναι γι' αυτόν η ίδια η ποίηση της ζωής. Εγινε βέβαια συγγραφέας με οικουμενική απήχηση χάρη στα μυθιστορημάτα του που μίλησαν στην ψυχή του ανθρώπου, όπου γης. Εξακολουθεί δε να επηρεάζει ακόμη και σήμερα στον 21ο αιώνα την πανανθρώπινη κοινωνία. Ο "Ζορμπάς" θεωρείται ένα από τα καλύτερα εκατό (100) βιβλία που έχουν ποτέ γραφτεί

στην παγκόσμια ιστορία της λογοτεχνίας και του πνεύματος. Τώρα μάλιστα, επανεκδίδονται τα βιβλία του σε σύγχρονες καλύτερες εκδόσεις. Με τα βιβλία του φτάνει ο νεότερος ελληνικός πολιτισμός σ' όλο τον κόσμο.

Η ελευθερία της Κρήτης, η Ένωση της με την Ελλάδα γιορτάστηκαν με τον καλύτερο τρόπο χάρη στο Μουσικό ταξίδι μέσα στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Όπως ο Καζαντζάκης απολογήθηκε στον μεγάλο πρόγονό του τον Ελ Γκρέκο με την αναφορά του, έτσι κι εμείς σήμερα απολογούμαστε στους μεγάλους προγόνους μας στον Ελ Γκρέκο, τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον Νίκο Καζαντζάκη, αλλά και σ' όλους αυτούς που θυσιάστηκαν για την ελευθερία της Κρήτης και την Ένωση της με την Ελλάδα.

Εχουμε εκατό (100) χρόνια θετικού απολογισμού στην επιστήμη, την τέχνη, την πολιτική, την οικονομία και τον πολιτισμό. Η Κρήτη πορεύεται, όπως τη βλέπει ο Καζαντζάκης στην δική του "Οδύσσεια" μέσα στο πέλαγος και υφαίνεται στον αργαλειό της το πέπλο και την σημαία της ελευθερίας και του πολιτισμού. Χαράς τονε, όπως μας λέει, όποιον την αγναντεύει και την καμαρώνει στο πέλαγος.

Να γιατί γιορτάσαμε, να γιατί γλεντήσαμε με όλη μας την ψυχή στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων τα εκατό (100) χρόνια της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Ως εκπρόσωπος της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη για τον Νομό Χανίων και με υπευθυνότητα, όσον αφορά το ελληνικό τμήμα της εταιρείας για όλη την Κρήτη, θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μας για την ανταπόκριση που έχουν οι προσκλήσεις μας στις Χανιώτισσες και τους Χανιώτες. Στα Χανιά, αλλά και σ' όλη την Κρήτη, υπάρχουν άνθρωποι απ' όλες τις κοινωνικές τάξεις με κουλτούρα που μπορούν σε μια γιορτή να συνδυάσουν την ιστορία με την τέχνη και την λογοτεχνία με τη μουσική.